

ВХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

В Америці 1 дол., Франції
Голландії, Бельгії 20 фр. ф.
Італії 750 ал., Німеччині 750
ал., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 40 ч. к. Ру-
мунії 150 лей, Болгарії 75
ал., Австрії 750 ал. Змінити
адресу 1 дол.

ціна
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

У новій пожежевській атмосфері.

У Вашингтоні говорять про таку конференцію вже більше року. Назва "роззброєння" є відносно цієї настільки неточна, що тут діло йде наразі про обмеження існу-

B. M.

Red. cz. „Dilo” we Lwowie. Pr. 20/125
W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd
okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we
Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Pan-
stwowej, że treść czasopisma „Dilo” Nr. 60
(10.4.8) z dnia 18. III. 1925 r. w artykułach
pod tytułami: 1) „Znużdowane sęto” a) mę-
dry słowami zakonodawstwo... a) ciny, b)
propinasya... a) sęto musio, c) zdegen-
walasza... a) Naweden. 2) „Na byatych
chwyłach polityky” a) między siłami hri-
zyliz... a) Prylaw, b) kordomw... a) Jak
Skrzyński, c) Policz... a) ne chce zawie-
ra znamiona zbrodni z § 65 a) u. z. ad 1)
2) b) c) wstępku z art. z... 2) a) znu-
ż...

dokonana w dniu 17. marca 1924 roku
konfiskatę za usprawiedliwioną i zarzą-
dził zniszczenia całego nakładu i wydał w
myśl §. 493. p. k. nakaz dalszego rozpow-
szczenia tego pisma drukowanego. Zarz-
ekom wydając się nakaz odpowiedziałemu re-
daktorowi tego czasopisma, by orzecznicy
niejako umieścić bezpłatnie w najbliższym
numerze i to na pierwszej stronie. Niewyko-
nania tego nakazu podlega za sobą następ-
stwa przewidziane w §. 21. ust. druk. z 17.
grudnia 1862 Dk. p. p. Nr. 6. ex 1863. t.j.
zarządzenie za przekroczenie na trywno do
400 Zł. p. Łwów dnia 19. marca 1924.

Зразкові інспектори.

Ревні і сумлінні інспектори та їх коюда. — Наша оборона. — Корисні для України і некорисні для Польщі закони. — „Кресовий“ обер-куратор. — Репресивні засоби на баранчиків божих. — „Pereat mundus, fiat iustitia“.

„Слово Польське“ з 22. п. м. подає телефоном від власного корреспондента в Варшаві під фантасматичним написом: „Шкільні інспектори покриті за виконання звичайного закону“ таку інформацію:

„Послі М. Прушинські, Кернецькі, Заморські і тов. зі ЗЛН. (Зависолюво-народові) ввели інтервенцію до міністрів освіти і внутр. справ в такі слова:“

Шкільні інспектори в скідинх повідках збралася ревно й сумлінно до виконання закону з 31. липня 1924 про викладову мову в середніх школах на осові інструкції вищої шкільної влади. При тому поступили з безоглядною справедливою, не кричачи Українців (Rusini), для яких той закон корисніший, як для Польщі, ставляючи увагу на те, що слухати культурні потреби польського населення.

За ту чесну працю школу інспекторів збралася ревно й сумлінно до виконання закону з 31. липня 1924 про викладову мову в середніх школах на осові інструкції вищої шкільної влади. При тому поступили з безоглядною справедливою, не кричачи Українців (Rusini), для яких той закон корисніший, як для Польщі, ставляючи увагу на те, що слухати культурні потреби польського населення.

Супроти того інтерпеленти протиставляють тому, щоб міністерство внутр. справ пмішувалося в шкільні справи, щоб їх полаго-

джувано з поминенням шкільних властей другої інстанції (куратора Соборського, Янеллового і ин.), бо це „вводить повну деморалізацію до шкільної адміністрації“. Вищі інтерпеленти домагаються повної сатисфакції для покритих інспекторів.

Отже через цілу інтерпеленту червоною ниткою тягнеться крик зразкових, ревно і сумлінних інспекторів, крик за реалізацію закону. Превіш раз приходить до того, що не лише про українські коюда, але й про польські. І хто скридав тих баранчиків божих? Не гайдамаки, не гакасти, не большевики, тільки вищі польські влади, і то важко покрити їх за виконання звичайного закону. Але щастя, що за ними побивається М. Прушинські, член великого сеймового клубу. Ми вже хотіли протестувати проти насильства, заповідного на зразкових інспекторах, але в цьому вирішив нас ЗЛН. Тому можемо бути спокійні, довіряючи безоглядній справедливості, в переконанні, що те „завішення в урядіванні“ є тільки „страхи на Лях“, отже що покритим інспекторам навіть волос з голови не впаде за їх ревно і сумлінну працю.

Та в самій інтерпеленті є кілька квіток, які обесцвинюють і самих інтерпелентів, і боронених ними, а важко покритих інспекторів. А саме такі безсторонні і гуманні польські діла, як Прушинські і Заморські заповнюють сойм, міністри і цілий світ, що новий шкільний закон є корисніший для України, як для Польщі. Не будемо приводити відповідних постанов закону з 31. липня 1924, які виконавчого розпорядку до нього, бо наші читачі вже мали час і нагоду познайомитися з цими великодушними подарунками, та все таки дещо дивне є, що за тими знаменитими законами голосували всі польські соймові фракції проти розлученого спротиву України. Дивне є й те, що за тим „ковиснішим для України“ законом розглядався й сам М. Прушинські. Отже в першу чергу польська публічна опінія повинна потягнута до відповідальності ЗЛН. з Габсбургів, Прушинських і Заморських за шкільне ділання на некорист польського народу всупереч польським інтересам.

Однак можна допустити й таку можливість, що шкільні інспектори є типу „mądry Polak rozszkodze“. Спершу ухвалили некорисний для себе, а незвичайно корисний для України закон, а тепер волос виривають собі з голови, жалкують своїх „ідеалістичних“ поривів і роблять все можливе, щоб направити лихо. Так воно справді й є. От що з цього приводу підносить інтерпелентія Українського Сеймового Клубу з 6. п. м. до міністрів освіти і внутр. справ:

„На території Ст. Галичини поруч державних шкільних властей існує ще інша влада, яка має рішачий вплив на поведінку державних шкільних властей. Тією владою є народові організації з пос. М. Прушинським на чолі. Цей останній видає обіжники до шкільних інспекторів, які звичайно інспектори наслуговують праву українського населення на полі шкільництва. Змст тих обіжників М. Прушинського був оголошений в соціалістичній, національній і польській пресі. Хотим унеможливити українському населенню виконання законів. Йому шкільним законом з 31. липня 1924 прав, помітив той же Прушинський в „Сл. Пол.“ кілька статей, в яких звинувачує шкільних інспекторів унеможливленні українському населенню виконання законів шкільних законів. Після М. Прушинського видає багаті люди. Шкільні інспектори всупереч постановам обов'язуючих законів наслідують їх і хотять унеможливити здійснення тих законів у відношенні до українського населення“.

Так представляється інспекторська ревно і сумлінність під диктатом пос. М. Прушинського. А „мудрим по шкоді“ став М. Прушинський, фактичний презес „Звйон“.

ак-у орган. народових“ і германізації політики на „кресах“ такі шкільні влади, які виконують закони, а особливо після оголошення знаменитого виконавчого розпорядку до шкільного закону. Він не лише відбував спеціальні наради з інспекторами, не лише інструував їх обіжниками, але й писав прилюдно і безкарно в „Сл. Пол.“ ще в лютому п. р. (ч. 45 з 13. лютого):

„Супроти досі нечувано м'якої (польської) — Ред.) акції за виконання шкільного закону, треба, щоб головні шкільні інспектори, які не бачили найменшої (?) участі в спробах поліпшення школи і відносно відбивають від інших своїх товаришів, сповні заповідної української школи. — Ред.) тощо заставляючи над „обіжками“, що мають тяжать Польща суспільність даного повіту повинна помістити в пресі, а одночасно мусить найти репресивні засоби на випадок карігандої безпечності і зажадати інтенсивної вищої властей“.

Треба об'єктивно познати, що шкільні інспектори не хотіли наляжуватися на „репресивні засоби“ польської суспільності, але одностайно почали ревно й сумлінно під диктатом пос. М. Прушинського ломити обов'язуючі закони. І так, як ми вже зазначували, тепер „завішення в урядіванні“ рудецький інспектор Беньовський заявив на сесії громадських писарів 3. п. м., що слід вимагати остемплювання декларацій по 30 сот. Крім того заявив, що не буде приймати декларацій про школи, в яких з українська мова навчання. Про українських священників висловився він на сесії вілтів: „Popi nie mają co robić i agitują wśród ludności za wprostnem deklaracją“. Знову ж жовдівський інспектор Гавт просто не приймає декларацій, виповнених по українськи. Не краще списуються шкільні інспектори в Перемишлі (Фішер), в Коломиї (Бяловон), в Старім Самборі (Соколовські) і ин.

Всі ці надузяття, інспіровані М. Прушинським, є нічим иншим, тільки „уздальнюванням слухних культурних потреб польського населення“.

Так представляється ревно і сумлінність, справедливість і інші самгелські прикмети „кресових“ шкільних інспекторів, невinnie покритих „в наслідок обанувачення українських агітаторів“. Ясно, що на сторожі закону стоїть Прушинський, Беньовський, Гавт, Фішер, Соколовські і інші шкільні діла, а не „українські агітатори“. Тому дивує нас, що М. Прушинський шкільним інтерпеленті шукає сатисфакції для покритих, замість випробованої і скорченої процедури. „Українських агітаторів“ слід

уючого збройного стану поодиноких держав, до можливих меж. Президент Зедіненних Держав дасть почин до такої конференції шойно годі, коли дусилля Ліги Націй у данім напрямку виявляється даремним. Речинець такої конференції був призначений на липень, у сподіванні, що до цього часу буде рафікований женецький протокол; вона відідала у цім часі в наслідок передання долі протоколу шойно на вересень сесію Ліги Націй.

Факт, що Кулідж уживав заходів до скликання такої конференції у нинішній мент вказує найкраще на те, що Америка не вірить у справність Ліги Націй. Лондон іде на руку Вашингтону. У такій конференції мали би спершу взяти участь уряди Лондону, Парижа, Риму та Токіо. Кулідж мав уже виготовити програму з новим державним секретарем Кельогом і мав навіть діяти до порозуміння з головою сенатської комісії для до-

нішних зносин — Борагом. Американський уряд з гадки, що перша нашингтонська конференція скінчилась невдачею тому, що не в силі була відповісти обмеженим війсьній флоту. Нова конференція мала би торкнутись сухопутних сил і воздушних. Лондонський „Дейлі Телеграф“ з 17-го п. м. каже, що згадана конференція вплине невіддільно на найближчі розмови союзних держав, а „Дейлі Ньюз“, що Зедіненні Держави будуть впливати на Францію в напрямку обмеження зброєнь.

Ясно, що коли Англія та Зедіненні Держави вийдуть у союз оснований на взаємнім гарантіїм пакті — в європейській політиці вирине новий момент, який заважить на зясуванні нинішньої неясної атмосфери. Англія не міючи змоги змінити європейської політики у внутрі, хто зна, чи не скоче вплинути на неї зовні.

М. ВОЗНЯК. 12) Шевченко й княжна Репніна.

Раз увечері по чаю він сказав мені, що хотів би поговорити з мною на самоті. Я пішла з ним у велику вітальню, й тут мій милий Шевченко, такий добрий і сердечний, що, здавалося, ніхто не лажисиб завадити йому бля, оповів мені сташенню образу, що й навіс йому лист цього фальшивого друга, й оповідаючи, плакав із болю. Бачити мушину, як плаче, зокрема коли гаряче любив його, почувати, що його поинажили, — це дуже боліло; я не знала, що сказати, що зробити, щоб потішити його; я пригорнула його голову до моїх грудей, обняла його, поцілувала його руку, цілувала його ноги. Я хотіла йому доказати, що коли найшовся негідник, котрий замисль того, щоб сумувати над таким страшенним положенням речей і раїти, гордитись й почувати себе щасливим, бачучи, що геніальний син його рідної країни виволісся від цього сорому, ставити йому його в провину, то з істота, що ставити благородні почуття й святий огонь вище випадкових обставин народження. Мені вдалося упокоїти його. Він звеселівся й ожинився, переходячи з дивного легістю від суму до веселости. Найближчого дня він відіхав, був неспиритним пінтретом для й вернувся, хоча крім мене ніхто не ждав, що він так швидко вернеться. Я розмовляла з ним кілька разів, причам шораз більше виходив наверх мій потяг до нього; він відповідав мені доколом теплим почуттям, але пристрасним ніколи. Глафіра з своїми двома обитованим

відіхала віддати своїх тіток, сестер її батька, що жили близько Полтави; вона була відсутня більше місяця. Мене розстроїв її відізд; Шевченко, що був при її відізді й бачив мій сум, зостався, як здається, цілком байдушним; Капіст на його місці сказав би мені приятельське слово. Два дні він був мовчазним і холодним, хоч я промовила з ним сливе увесь день тому, що він працював у малерії Глафіри над портретами дітей мого брата, а я займала їх, щоб вони сиділи тихо. Однак останні три дні його перебування він був сердечний, по братньому ніжний і добрий. Нарешті настав день і час його відізду. Я з слозами кинулася йому на шию, перехрестила йому чоло й він вибг із кімнати. Від того часу я мала від нього один лист, котрий привів Капіста в люгість, але котрий я розумію инакше: це — не любовний лист; в цім листі він називає мене сестрою й правда, говорить мені „ти“, але цей лист не треба оцінювати так, як колиб його написав мені якийнебудь кавалер. Шевченко — дитя природи й не має жадного виображення про те, що випадає; однак у нього багато такту, доброти й пошани до всього святого, тому він з усіма чесний, пошанний для старших і всі його люблять. Навіть мама, що так мало знає його, дуже симпатизує з ним, а батько навіть любить його.

Він відіхав від нас 10. січня. Після того він іще цілий місяць прожив у наших місцевостях, але до нас більше не заїздив; чи це легководушність, чи делікатність, я не знаю. Тепер він у Петербурзі в Академії мистецтв.

Така моя історія. Тепер я повинна вам сказати, що Капіст нечесний, що я кохаю

його й що я втратила голову. Як дуже приязана до нього й не перечу, що колиб я бачила з його боку кохання, я може відповіла б йому, пристрасно, але що я ніодної мінути не могла помилитися щодо цього, то я зараз мідзель цьому почуванню місце серед тих, котрі очікуються зреченням, і мені ні трохи не довелось би робити собі докір за нього, колиб я не повинна була признатися, що воно за дуже зацілило мене так, що я забула мою Бідну, стала млява й недбала в молитвах і далеко менше строга в моїм читанні, а потім холодна й якийсь час так забійчо настроєна, що мені здавалося — я втратила віру. Капіст просив мене написати вам; я відповіла йому, не можу, й зосова. „Це слово доказує вам, — заприміть він, — що те, що відбивається в вас, пагане“. В тім самім часі, коли я так була зайнята Шевченком і так хвилювалася ізда нього, мене мучили шоріжні речі, що їх правдоподібно й лекше переносила, колиб моя душа була ближче до Бога. Я дуже страждала, й Капіст був такий добрий, як я не можу й оповісти“.

З дальшого тексту листу княжні Репніної до Шарля Еліара треба згадати про те, що княжна в тайні держала свою історію в Шенченком перед матір'ю. „Мама нічого не знала про це все; вона розстроїлася тому, що моя пішла у своїх здогадах ще значно дальше, ніж Капіст“.

Стільки про відносини княжні Репніної до Шевченка в листі до Еліара.

(Продовження буде)

всадити в тюрьму за "антипанство" даядича" в ім'я принципу, *regere mundus, fiat in iura*, бо тільки тим способом можна дати відповідну сатисфакцію покривданню інспекторам. В. В.

Шкільний плєбісцит.

Повіт Городон Ягайлонський.

Піп. Інспектор, наказує відкрити й покласти.

1) Шкільний інспектор Увольт відмовився підписувати написані щодо внесення до школи 12 березня ц. р. заяви в канцелярії інспектора Іван Горбаль з Зелена і Іван Ковалів зі Станіслава та просили його підписати на оспарюванні написи, він відмовився, а сам сь того став спонукати з ними протокол, почтуючи, який який декларції, якої школи хотіли, а коли громадяне відповіли, що "дошколі" тоді закінчилися на них зайвою, що вони не хотіли, аби діти вчилися по польськи. Селіце не розуміючи як слід підставити дописи інспектора, казали, що хотіли, щоб їх діти вчилися і по польськи, тоді інспектор став спонукати протокол, що громадяне Зелена і Станіслав хотіли польсько-української школи. Все те робив інспектор в тій цілі, щоб на основі заяв чи відповідей селіц міг унеможливити декларції.

2) Урядовий канцеляр інспектора Увольта шканделяв громадян, що приходять з декларціями, так щоб знешкодити їх чи заставити. Коли дня 10. III. ц. р. явився в канцелярі селіц Іосиф Гинт, 50-літній поважний громадянин зі Жоліноцького, городничого повіту, і домагається підтвердження оспарюваного напису — урядник Соболешчій відмовив цього. Коли п. Гинт обставив при домагаючись, показуючи, що перед ним одержав таку посвідку з речоткою в старості на доказ внесення подання зі зголошенням загальних зборів читальні "Прогресивні", тоді двайницькі-камінь урядник піднесеним голосом почав кричати: "Mo ciebie to państwo", а отворивши двері канцелярії кричав: "patrzcie mi na to" — "Ja się każe w tej chwili zamknąć, ty Isak!". Гинт, заклавшись, що прийде до біжес, вийшов, так і не доставивши того, за чим прийшов.

Вічевий рух.

Повіт Борщів.

Дня 28 лютого ц. р. відбулося в Борщівському повіті віче в справі шкільного плєбісциту. По рефераті адво. д-ра Луцка і дискусії рішено, що в кожній громаді твориться нег-йно комітет батьків, до якого обов'язково входять місцеві парохі. Цей комітет має до 15 березня перевести цілу акцію, а з окрема пригрозити, щоб всі батьки українських дітей в шкільних віці виводили декларції і підписали їх в громадянській уряді. Плєбісцитова акція в повіті є в повній ході. Староста в Борщеві видав дня 6 березня ц. р. об'явку до всіх громадянських урядів з дописанням, що ті є обов'язані удостоювати підписи батьків на декларціях і не відмовляти їм за те поберати ніяких оплат.

Комарно.

Дня 23. ц. м. год. 2. полудні відбулося в селі Тов-а Задаткового в Комарні віче в справі шкільного плєбісциту. На віче прибуло багато селян, не оглядаючи ся на погану погоду, з виїзком трьох найбільших положених. Зі сселення явився всього один о. Давидович з Поріча, який провадив вічу. Віче отворив д-р Олександр Утриско канц. адвокат в Комарні. Реферат про латинський закон і спосіб використання його виколовнив п. Гр. Тершаковець з Якимівки. В дискусії забрало голос кілька промовців. Всі справи шкільного плєбісциту полагують шкільний комітет, котрий має сь й сидіти в домі Товариства Задаткового в Комарні. Всі заінтересовані повинні туди звертатися.

На соймовій арені.

Від імені Української Парламентарної Репрезентації зголошено в останніх днях слідує інтерпелляції:

І. В сенаті:

1. Сенатор Л. Маркович і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти в справі систематичного саботування адміністративних органів шкільного закону та виключного розпорядку до нього. В сені Мехиріє, Здобувського повіту, урядові школи тероризували дітей і населення в той спосіб, що громили громадські казенні за підписання декларції. Вітч прохав судити карми.

2. Тогож посланця до міністра внутрішніх справ і освіти в справі використання шкільних дітей села Ляхів, Здобувського повіту до поштових дивізій з часі воєни.

II. В соймі:

3. Посла С. Хруцького і тов. до голови Ради міністрів, до міністра військового і до міністра скарбу в справі незаконного службового поборів б. емеритованому військовому австрійських військ Ст. Брикочини.

4. Тогож посланця і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти та до міністра внутрішніх справ і освіти в справі позачасного заборонення селі Ілани Пок-

ОСТАННІ ВІСТІ.

Кресовий комітет.

22. III. на засіданні Ради міністрів розглядали статут ділення кресового комітету для справ сх. воєводства. Вибрано комісію міні. військових і і загр. справ, зем. реформи, провіст. Комісія усталила 23. III. обсяг ділення кр. комітету й внесення пропозицій на вечірньому засіданні Ради міністрів до акцептування. Тутут брав участь у нарадах, хоч офіційно не відкликав димісії.

Ст. Грабські міні. просвіти.

Проф. Стан. Грабського іменують міні. просвіти 25. III.

Англія за зміною польських границь.

"Еко д' Парі" пише, що англ. міні. загр. справ даше с за тим, щоб Польща обговорювала з Німеччиною справу сх. границь. "Еко д' Парі" додає, що вислідом цього булоб зльокалізування нараз. Польщу ізолювали би й позбавили би її попертя Франції й м. антанті, бо їх усунулося би від дискусії. "Прагер Пр." звідомляє, що Англія нагадає брати на себе нових гарантій сх. границь. "Paris de Midi" звідомляє, що Бенеш заявив, що не вірить у війну. Вона скінчилася би загальним більшовизмом. Б. хоче перестудіювати німецьке пропозиція, бо бажає дійти до якогось вислуду.

Похід Туреччини на Іран.

Султан Вагабіт Ібн Саїд задумує обсадити Мосуль, колиб С. Народів признав цей округ Іраковим. "Шік. Тр." звідомляє, що Туреч-

чина зібрала на Границі Мосуля 78 000 війська і ще концентрує. Французькі зацікавлені привозять із Сирії зброю й муніцію. Туреччина спільно з В.-аїтатами помаширує на Ірак при допомозі СРСР.

Землетрус.

3 Шангаю звідомляють, що півн.-зав. провінцію Інам навістив сильний землетрус. Місто Телісу (80000 мешк.) знищене до осмі. Числа вбитих годі ствердити. Ранених тисячі.

Літвінов заст. Чічеріна.

Чічерін передав Літвінову керівництво комісаріату загр. справ. Уважав, що це побідою радик. напрямку. "Н. Вр. Жуон." звідомляє, що Ч. перемучений наслідком довгої по-дорожі до Тифлісу. Закавказзі й Вірменії й до часу як він верне до здоров'я, заступає його Літвінов.

Англ.-франц. порозуміння.

"Пті Паріаєн" звідомляє, що Англія волить опертися на німецьких пропозиціях, як висувати нові пропозиції. Франція й Англія погоджуються вже навіть, що після порозуміння з союзниками, можна буде зачати дискусію над заключенням гарант. пакту з Німеччиною, навіть ще перед її вступленням до С. Н. Фовані. міні. загр. сп. сподіється поладити нім.-польські труднощі, але навіть, колиб це не вдалося, прийняла би Франція зах. гарант. пакт.

Наслідник Керзона.

"Н. Вр. Тгт." звідомляє з Лондону, що наслідником лорда Керзона в кабінеті буде лорд Селсбері.

3 повірених матеріалів виготовляємо

ПЛАЦІ СУКНІ КОСТЮМИ

МАГАЗИН І РОБІТНА ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
Львів, пл. Марійська ч. 10.

Станіслава Вронського Сини

дом Церквинч. Побой і звання до-
пустилася державна поліція в Здобувові.

5. Тогож посла і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти в справі заборони лівійської дирекції поліції зборів на УПТ. в сумі 1 проц. а 2 проц. від місцевого доходу кожного українця. Проти заборони УПТ. внесло рекурс, який до-
тепер не покладений. В той самий час польське "Towarzystwo Szkoły Ludowej" збирає податок на повнати польські школи навіть від українських учителів.

6. Тогож посла і тов. до міністра освіти і голови Ради міністрів в справі заборони називати мову українською народ українською а також в справі неприпинної заборони весті у приватних українських школах кореспонденцію, шкільні книжки, протоколи педагогічних засідань українською мовою.

7. Тогож посла і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти в справі незаконного відібрання чортківської поліцією зако-
даних на рідну школу 151 золотих від чортківських українських дітей.

8. Тогож посла і тов. до міністра справедливості в справі конфіскації 3 числа лівійської газети "Українське слово" за від-
ступні від статті "Непрактична робота".

9. Тогож посла і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти в справі незаконних надкувань польською адміністра-
ційною владою при вношенню українським населенням декларції за українською школою у повітат Любомль. Перемишль і Дубно.

10. Тогож посла до міністра внутріш-
ніх справ і міністра освіти в справі позач-

асної відмови влітві дегалізувати підписи на шкільних декларціях у Миколаєві, Доброшні Козівці (пов. Тернопіль), Жеребках колосівських (пов. Салат), в Помозі, Мах і Нестюках (пов. Зборів), Палайніч (пов. Томаш), Мехирію і Новоміні (пов. Острів), в Рудках, Татароні і Ко-
марні.

11. Тогож посла до тих самих міні-
стрів у справі проти законного насильства шкільного закону і виконавчого розпорядку до нього в Чорткові та Чортківщині.

12. Тогож посла до міністра освіти в справі систематичного зжигання шкіль-
них саль у Борежю, дубенського повіту на виставі і збаві з тапчани польським гуктом сільської молоді.

13. Тогож посла і тов. до міністра внутрішніх справ і освіти про арешту-
вання громадянина м. Торгович пов. Дуб-
но Костя Таші за те, що після декла-
рації для родичів українських дітей шкіль-
ного віку та в справі насильства шкіль-
ного закону військами та державною полі-
цією дубенського повіту.

14. Посла С. Назарука і тов. до міні-
стра внутрішніх справ і освіти в справі до-
машній 108 арт. польської конституції органами державної поліції в Здобувові.

15. Посла Чучмак і тов. до міністра війни у справі арештування ще в 1920 в. Олександра Стріжачка в Садах, дубен-
ського повіту органами ІІ. відділу поль-
ського генерального штабу.

16. Тогож посла до тогож міністра в справі невідповідної левій головної ре-
квізиторської комісії про предмет відшко-
дування, належного громадянської селі
Погорілі, дубенського повіту Василю
Солтисові за реквізицію коней, воли і упряжі.

17. Тогож посла до міністра внутріш-
ніх справ і публічних робіт у справі на-
рушування та додання повітовим старостам у Дубні правних примісів відносно державної допомоги на міждово будин-
ків, знищення або ушкодження наслідком воєнних подій.

18. Посла Приступи (з комуністичної
фракції) і тов. до міністра внутрішніх
справ і освіти в справі переслідування
українського шкільництва.

19. Тогож посла до міністра внутріш-
ніх справ і освіти в справі масових арештувань
серед праніючого сільського населення у
воєводинському повіті та в справі кату-
вання командантом поліції Мишенка, Ту-
ринця і інших селян.

Чи ви вже є членом Кооперативи
"Рідна Школа"? Як ні, то впишіть
негайно! Один улія (пай) 3 зол., число
уділів необмежене. Вписове 50 гро-
шів. Заяви прибуття можна одер-
жати в кондому Кружкю У. П. Т. —
Пишіть і посилайте гроші на адресу:
Дирекція Кооперативи "Рідна Школа"
Львів, Ринок, ч. 10. II. пов.

На печеломі.

Кінець целібатщини?

Справа целібатщини, яка так на-
падіно, зі здвоєною силою ари-
нула на горизонті нашого життя,
викликала одностайний відрух
всіх громадянства та за-
вершила виступленням півтора
а духовної семінарії в Перемишлі
й Станіславові.

Наз справою насильного целібату довгий час пагублялась чорна хмара неясності й полутаності. Важко було найбільш безсторонній людині, безпристрастній, що до всіх справ і подій, ставитися без упереджень, зрозуміти, чому саме українсько-католицький владика затіяв целібатну реформу в час для нашого громадянства крайню не-
погожий, а добу важкого лихо-
ліття? Аж в останньому часі без вагань і сумнівів маємо право твер-
дити, що це затія Риму, опанова-
ного тепер ворожими нам чинни-
ками. Як в р. 1891 папський деле-
гат Чяска за всяку ціну піддержу-
вав целібатні плани, руководжений
"невиліною рукою", так і тепер
за невтомна рука працює на нашу
некористь. Рим в категоричній фор-
мі зажадав здійснення примусового
целібату, підкинувшись на успіх
під тим оглядом, осягненні стани-
славським владикою.

Папський делегат Дженокі, який
тут улавав зі себе великого при-
теля Українців, теж відіграв чималу
ролю в целібатній затії. Рим
зробив натиск на українсько-като-
лицьких єпископів і в порядку дис-
ципліни зажадав від них безумов-
ного здійснення целібатних планів.

Та одностайна й однозгідна по-
става всього громадянства переко-
нала авторів й ініціаторів целібат-
щини, що українське духовенство
не може бути тереном довільних
експериментів. Саме тепер відбу-
вається збирання підписів на про-
тестуючий меморіал до Риму, який
остаточно повинен погребати пла-
ни про примусовий і загальний це-
лібат.

Як нас інформують з достовір-
ного джерела, митр. о. А. Шеп-
тицький признав несвоєчасність, а
тим самим і шкідливість примусо-
вого целібату та заявив готовий і
потребу підтримки в папській курії
громадського меморіалу. З того са-
мого джерела повідомляють нас,
що митрополит поклався до свя-
ченств всіх укінчених жонатих бо-
гословів, яких у львівській дієцезії
було найбільше (70). Таким чином
о. митрополит всецільо перекинувся
на сторону громадянства. Євє дані
сподіваються, що не своє становище
з повною послідовністю обстою-
ватиме о. митрополит і перед Ва-
тиканом.

Витаємо цей важкий, глибоко про-
думаний, згідний з громадським
інтенціями крок о. митрополита в
глибокому пересвідченні, що й ста-
ніславський та перемишльський вла-
дика вступлять в сліди керівника
галицької, української католицької
провінції. Таким вирішенням справи
оба владика засвідчать наглядно,
що є синами народу та що разом
з о. митрополитом вміють вічувати
громадські настрої й поступати по
лінії національного інтересу.

НОВИНКИ.

— Почтові складики розсилають з
инишнім числом, та просимо П. Т.
передплатників негайно відновляти
передплату тому, що маніпуляція
почтева утриває тепер доволі довго.
Просимо дунати зараз вислати гроші,
щоб не було перерви у вислаті ки-
списку. Передплата на місяць ви-
стє 420 зол. — Тримісячний перед-
платників в нашою просимо з перед-
платою переслати ще 640 зол. За гра-
ничною рівнозартістю 1 зол. на пору-
чену посылку і-го тому Слогадів Чи-
валенча, які висилаємо вам цього
тиння.

— Конфіскація. Вчорашнє число нашо-
го часопису скрофісковано за кілька ряд-

**ДИВАНИ
ФІРАНКИ
ПОРТИЄРИ
СПАЛЬНІ**

**ХІДНИКИ
КАПИ
НАКИДИ
ІДАЛЬНІ-САЛЬОНИ**

**КОВДРИ
МАТЕРАЦИ
ПОДУШКИ
ОТОМАНИ**

**ДРЕЛІХИ
МАТЕР. МЕБЛ.
СІННИКИ
ЗАЛ. ЛІЖКА**

ЙОСИФ ШУСТЕР, Львів, Рутівського 10. Телефон ч. 32-54.

Перероблювання ковдр, матраців в однім дні.

вів у статті "Шкільний альбом", за на-
скр'ям літератури увагу у статті про збори
Громадського Т-ва у Празі в честь Маса-
жів і за дві новинки.

— **Пашпортні тодішні.** Число тих,
що виїжджали за кордон, щораз збільшу-
ється. У зв'язку з цим фактом, міні-
стерство внутр. справ поручило розробити су-
рочісний паспорт, тобто, що старіються
за паспорт. Умовини давнього статусу
— розроблений паспортник по-хвалу гра-
ють роль лише при пашпортах, що до-
магаються похвалу, а не при особах, що
виїжджають за кордон для студій.

— **Мов на Кавказі.** У російській по-
ліції з'явився банду опричників, склади-
ну з чотирьох людей, які на протязі кількох
днів грабували, вбили та вбили людей.
Головою її є якийсь Гураль — місцевий
сирого — іла, якому на разі доказали "лише"
18 вбивств.

— **Забовнена олоеса.** При дискусії
нах заведенням трьох присередних по-
лох, підлегали спеціальному винятковому
станowi, що мав би дати заповідь безпе-
ки "хресні", блоруський посол Тарашке-
вич звернувся увагу на деякі кулісні зако-
нопроєкти. І так похоло, на який не буде
жильно жиний душі мешкати і яка прила-
мана лише для сторожів, обіймає те
веще й не більше як 70000 км², себто
по величині є рідна війна Бельгії. І сказав,
що подумують собі бельгійські — та їх
роботники: французькі дипломати, коли
прохотять про такий територіальний пе-
ресит польського уряду.

— **Однорозетові банноти** будуть за-
мінені однорозетовими баннотами. Неза-
мово лише, з якого матеріалу буде це зо-
лото, зате відомо, що з золота воно не
буде.

— **Клясичний свідок.** Фіктивний свідок
смерті Дмитрія і Солоників, роз-
стріляних за злочин на львівському похоро-
нi, був Маріян Цховскі, підозрілий інди-
відуум, який виступав тоді на дозвоче-
ному суді як корольний свідок поліції. По-
зачею закінчився розправа проти того са-
мого Маріяна Цховського, як прости по-
терпілого — злодія. Його засудили на 3
роки укривної в'язниці.

— **До філій і коунів Т-ва "Учи-
тельська Громада".** На днях розсипа-
ється "Українська Школа", журнал Т-ва
"Учительська Громада". Визнається всі
філії і кружки з'являються негайно Голов-
ний Визіт, яку кількістю примірників на-
лежить виставити для кожної філії і кружка
для їхніх членів. Річна передплата 12 зок.
Шна зникла 3 зок. Повідомлення й пе-
редплати надіслати на адресу: Григорій
Микетєв, Львів, Проніска № 15.
1644 1-1 Визіт.

— **Гетьман Мазепа у Львові.** Від че-
твего 19. ш. м. висвітлює Кіно Паса ж
у пасажі Миколая (П. пов.) драму на 6
дій п. з. "Гетьман Мазепа".

3 судової салі.

"Тайне товариство в Чесниках".

Дня 16. червня 1924 підкомісар Гляйб
доставив до арешту окр. суду в Береж-
нах громадян Чесник: 1) Степана Ше-
смету званого Оловського, 2) Олексія
Мозоцького, 3) Михайла Зазулю, 4) Ра-
діла Шеремету учинця 5 класів гімн, 5)
Степана Шеремету званого Балада, 6) Се-
ма Гриняка, 7) Михайла Несторка під
замітом злочину головної зради, полове-
ного через те, що з кінцем 1923 р. і
перших місяців 1924 р. засудили в Че-
сниках тайний гурток УСДП, представле-
ючи як доказ їх виписки з членів гур-
тка, листівки та книжки як "Комуні-
стичний маніфест", "Комуністичний по-
нос", "Засади комунізму" і часопис "Зе-
мля і Воля". Підсудні просили в суді
вирешити 5 місяців до дня 8. XI. 1924.
Ім вручено акт обвинувачення в нападні
провини приниження і засудження тай-
них стоваришень з § 285, 286 і 287 ак.
Акт обвинувачення справився на визна-
ннях свідків о. Євгена Вітошинського
пароха і Миколи Ромаша, управителя
школи в Чесник. Дня 11 березня 1925
вісі підсудні явилися на розсуді перед
окружним судом як звинувачені пере-
буваючи в Бережанах. Іншими розправи ви-
казали, що підсудні в серпні 1923 р. за-
судили в Чесниках гурток УСДП, вилі-
тили членські вказівки і зложили датки
на пресовий фонд, на політичних зв'язки,
а поза тим зборили у селі збіжжя, везли
до млина, змолоти, а мукі передали сім'ї
Михайла Камінського, що приїхав за
голоду. Крім того рішили одному з б-д-
них купити корову, а Степанові Пастер-
вакві зборили працюю виставити сто-
лову. Тим заміром членів гуртка УСДП,
перешкодив неслободливий арешт. Свідки
ствердили, що членів гуртка, якими за-
вжди були свої батка в Чесниках, ко-
рише перед війною засудили нестатутне

товариство взаємної допомоги б'яним в
селі при вказівці 2 К від члена на
150 зборилих членів дійсно доко-
зали вказівки, хотіли мого своїх батків
засудити при гуртку УСДП. Гурток
УСДП існував від серпня 1923 до 27. II
1924, в котрому тоді підсудні отержи-
вали містку про політичне приналеж-
ність Секретаріату УСДП, в Львові,
самі свої гурток в Чесниках зложивали
та постановили, лише як члени читали
"Простіт" в Чесниках заміше продо-
жувати свою гуманітарну діяльність.

Свідки о. Вітошинський і Микола Ро-
маш змичили свої обстежувачі знайшли в
той спосіб, що про існування гуртка
УСДП в Чесниках доповідали щораз на
засід 1924 р. яке по закінченню гур-
тка на місці Радзівістів в Чесниках,
котрі на часіні сегошнього гуртка читали
проклами. Свідок Микола Ромаш, полове-
бийний голова Заміної Учительської По-
момі в Рогатині, як не годиться модерно-
му управителю школи, заявив, що по-
клади. Свідок підкомісар Гляйб на питання
оборони, чи відомо йому, що закінство-
новані жим у з'ясуванні книжки та часо-
писи перевернули і пропущили львівсько-
го цизурою, відповів: так. На питання обо-
рони, чи відомо йому розповідок міністра
внутрішніх справ з дня 17. II. 1920 ч. 2151,
в котрому міністер вказує, що політич-
ні партії як організації спеціального мету і
структуру не підлягають примусовій
дегалізації і не підлягають під поняття
стоваришень або союзів в розумінню за-
кона з дня 6. I. 1919, відповів, що такий
розповідок йому відомий і що той роз-
повідок він читав у статисті в Рогатині
з р. 1920. На питання оборони, чому зна-
ючи про той розповідок і знаючи, що на
основі того розповідку гурток У. С.
Д. П. існує законом, заперотує певни-
ми людьми до арешту, відповів, що
поставили їх і потягнули до кариної від-
вічальності за те, що про існування гур-
тка йому нічого не сказали. На питання
стовари, чи відомо свідкові те, що пар-
тійний гурток УСДП в Чесниках яким опо-
вісти в часописі "Земля і Воля", що в Че-
сниках заложено гурток УСДП, відповів
дослідно: "Zemli i Wol" nie czytalem, jej
nie przyniesiowalem, gdyż nie jestem kompi-
nistą". Після кількохгодинної розправи, по-
момі прокуратора і оборони відбували
вигословя присуд, котрий підсудних з ви-
ником Степана Шеремету званого Орло-
вського, звільнено від вини і кари, при-
ймаючи, що гурток УСДП в Чесниках від
дня 26. червня 1923 до дня 27. січня 1924
на основі обов'язкових законів існував
законно. Степана Шеремету як Ополо-
вського признали винними по вини з §§ 285
286) з. к. і засудили його на три міся-
ці арешту, котру то кару сконсумовано
підвотим слідчим арештом, приймаючи в
вини засудженого те, що у власновільний
його нотатці знайдено записку: "Відома
ти члени і зорганізуватися під фірмою
читальні". Засуджений зложив жалобу
незаконності. Всіх підсудних Соронна д-р
Мих. Бахдний.

Зі спорту.

Бокс.

Бокс — це рід спорту у нас майже за-
сім невідомий, а впровадженню його лише
одним, яких на пальцях можна бачити
стися за копоном. Сильний розвій боксу на
міжнародній арені займається доперла
після світової війни: на олімпійських ігри-
щах стрічало його щораз в 1920 р. в
Антверпені. В західних краях Європи, а о-
собливо в океаном, бокс дійшов сьогодні-
дня до небудового розвитку, а в Америці
є одним з найбільших любельних спортів.
Нід виником інших націй, особливо на-
ших найбільших сусідів, починає находити
і серед наших спортсменів щораз більше
прихильників.

Дуже часто (особливо у нас) можна
стріннутися з закидами, що бокс — це ор-
динарний і брутальний борець пестування,
яка не є ні естетична, ні приємна, ні
здоровна. На мою думку так качати може
лише той, хто боксує ніколи не бачив, ніж
не цікавиться, а внає про нього лише десь
з іноземців в часописах, чи з подібних
джерел.

Бокс є спортом, раг ексцеленсе мужес-
ким. Свід його подвійний перетис на дві
частини: тренінговий і змагальний. Бокс
тренінговий дозволяє нам використати всі
його прикмети без боротьби з противни-
ком. Коли хтось не має до неї охоти, мо-
же вправляти різні аспекти апарату, як
вправи ліковими і т. п., даліше вправляти
удару в ринг-бейл, або спеціальний
мішок, а врешті вправляти також з про-
тивником, але таким робом, що про кож-
дий рух повідомляється його агору, а він
якщо відповів заспокоєний приймає удар.

В такий тренінговий форми управління
бокс є втрачено дуже партійною, далекою
від всієї брутальності і є доступний для
кожної пересічної людини. Бокс змагальний
є вже остаточно флюїдною тому, що тут
дуже йде вже про побіду над противником,
а тим самим про дачні удари в відсто-
пені місця; впровадженню його і бачи участь
в змаганнях можуть лише люди добре
збудовані і здорові, яких сечі і легкі
є без захиду. Крім того немає ніх ще
серйозних здібностей в цій справі. Вкінці
й сама боротьба, коли ведеться з великих
і митких рухливих, не є так брутальною
і ставною, як може комуся зазалека ви-
глядати. Хто бачив приглядється, при-
йде напевно до цього переконання.

Бокс, як і кожний інший рід спорту
вимагає дуже високо на фізичній тоїм
цільної вправляючої одиниці: п'ятра об-
хильно майже цілу мускулатуру. Мязи
ліг працюють дуже сильно при найрізко-
вішійшій скоках, відскоках, вишодах;
замена, які мусять надавати різні удари,
вдержувати і відбивати удари противни-
ка, працюють також так інтензивно, як в
жодній іншій спорті. Надзвичайно різко-
манітний є праця кидовля — скільки
рути мусить він виконати в часі боротьби,
щоби утергестися перед нападами про-
тивника, або відбратися до нього! Різко-
розвиває бокс легкість і серце. Вкінці ви-
робляє бокс еластичність і гнучкість су-
ставів.

Крім цих промект фізичного характеру
винобляє бокс міцність, пемість себе та
енергію і силу волі в більших ступі, ніж
котрий інший рід спорту, а також здіб-
ність керувати і шкорті реакції. На
зміну противника реакції моментально —
п'ятра вчить бокс. А всі ці прикмети такі
рогібні нам!

Саму техніку боксу і спосіб ведення
змагаль такос списувати тут, але хто дим
цікавиться, матиме рідку нагоду побачити
таку боротьбу в бою на Спортивній ве-
чері 25. ш. м.

Р-4

† Посмертні згадки.

Степан Любомир Паньківський, уч-
тель в Білці, помер невідомо 24. люто-
го ш. р. в 30 р. життя. Похилій — старий
син місцевого пароха о. Іларія Паньків-
ського, будучого віце-секретаря духовної се-
минарії у Львові — по скінченню гімназії,
похмичав в 1914 р. до війська полове-
службу як поручник артилерії цілий час
світової війни на італійській та руму-
нській фронті. Після перевороту
брав уділ в бокс на хвірським відтинку
як до переходу зно-вської групи за Ка-
пати. В 1922 р. вернувся домі, доповнивши
семінар, матуру та учительова в Білці,
де за ведовгий час свої п'ятра зложив
собі пошту та симпатію місцевого се-
диста. Воєнна служба та перебування в
табоні знищили його заповоля та пере-
часно загнали в могину. — В похилій стра-
тив батько в короткім часі вже друготою
та останнього сина.
1640 1-1

Ангішша Шараневич, вдова по учите-
лю, померла дня 18. березня 1925 р. в до-
рі свого сина о. Михайла в Перемі, пе-
лежавши 76 жіт. Вічна їй пам'ять!
1645 1-1

ОПОВІСТКИ.

**Ураїнський Наддніпрянський Хор
Д. Мотка.**
Середа 25. III. м. Самбір.
Четвер 26. III. м. Самбір.
Субота 28. III. м. Самбі.
Неділя 29. III. м. Самбі. 1230 1-2

На "Рідну Школу" зложили в зо-
тих ВП. Лавині Шербица, бандурист
1645, як 10 при доходу з концертів в ді-
вочому семінарі УПТ-ва та в гімназії СС.
Васильяков у Львові! Всей о. М. Зинке-
вич, парох Соколі 5, як негрінятий гоно-
рар від Т-ва "Пейстер" за оцінення шко-
ди І. Луначика. ВП. Жертводавцем шира
подяка. — Головна Управа УПТ-ва.
1647 1-1

Понгадуемо, що Загальні Збори свя-
щенної коопер. "ВПАНА ДОПОМОГА"
відбудуться в Львові в четвер дня 2. IV.
ш. р. о год. 3. попол. в локалі Т-ва "Сі-
ла", авт. Крайська 17. 1641 1-1

Дрібні оголошення.

СКЛЕП з трафікою, всі будинки та два
моргі землі першої класи на продаж.
Ціна 6000 зок. Зголошення Медичної
Кудика Канада Прокіп. 1629 2-2

МАЛІ парселі при Курляндській до-
розі до гродання. Відомість: д-р Ст.
Шухевич, Чарнеського ч. 24. II. п. 1636 2-2

НЕГАЙНО пошукуються інструктори на
село до ученика П. д. д. Гімн Зголо-
шення з усякими слаги до перекладного
уряду в Рівних п. Медичні коло Про-
гобна. 1646 1-4

КОНЦИПЕНТА початкового або з
практикою прийматиме сейчас аждокат д-р
Степан Балага в Тернополі, авт. Терно-
вського ч. 6. Б. 1638 1-3

НЕГАЙНО на продаж баянний склад
в середмісті Львова за ціну тогари
і урядження. Зголошення під "Виза" до
Адміністрації "Піла". 1643 1-4

ПОШУКУЮ палини, доброї учительки
(зрештученої), яка приготувала ба
ученика 4 кл. народ. ш. Гімназії. Прочі у-
челі дистотно. Зголошення нагаз до на-
родяльного уряду Ліши почта Стріська
рога. 1639 1-3

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакції не відповідає

По перерві викликаний відносними
поводженнями, одержати можна знова
слова, медалями світових вистав
визначене і від 20 літ яскраві у-
челі патріарх усямирює біля ре-
матизм як також всімлі лонаня

**"НЕРВОЛЬ" д-ра ФРАНЦОЗА
в ТЕРНОПОЛІ.**

Цістаті можна в всіх аптеках жада-
ючи виразно "НЕРВОЛЬ" д-ра Фран-
цога з маркою охороженою
СИЛА з МОЛОКОМ
або просто під адресою
Д-Р Ю. ФРАНЦОЗ
1524 дитячий в Тернополі ч. 41. 7-8

Конкурс.

Повітовий Союз кооператив в Кош-
чинях оголошує конкурс на посіду по-
літлого агронома. Визначається вище рі-
шине обов'язання і рекомендації укр-
аїнських кооперативних установ. Посіда до
обачити сейчас. Успіа всіля умова.
1633 2-2 Управа.

Конкурс.

В порозумінні з Головною Управою
УПТ, пошукуються конкурси на учитель-
ський сина (жінчуч) при відрізній школі
жінчуч від вересня ш. р. Вимагана по-
ва ф'кція і практик. Учителки з ви-
повним іспитом, курсом руханки або реїт
мають пошестство. Платня як - до-
решних поклад. Подати вносити в Діа-
ші при укр-аїнської жіночої семінарії в
Самборі. — Вид-л Крунина УПТ.
1634 2-2

8 зок.
конкурс чистоти класової догетері до
1-ої класи. Ший лос 32 зок. Шан-
сін Гімн великі. Кожний другий лос
мусить виграти. Виграї разом ви-
носьть 6 жіноців, гол. заграна 350.000.
Тягнення 1. кл. 8 і 9 класів.
Вановий Дім ШЦ і ХАС, Львів,
пл. Маріївська 7 (ріг Кооператив).
1575 5-10

Загальні Збори

кооператив "УКРАЇНСКА КАСА"
для торговлі і промислу в Львові
відбудуться в невідомо дня 29. берез-
ня 1925 о год. 14. попол. в будинку гімназії
з таким розкладом: 1) відтинки прото-
колу, 2) вибір одного члена Наглядної Ра-
ди, 3) вибір Управы, 4) Висновок. В разі
неприсутності вимагано числа членів,
відбудуться збори того самого дня, а тім
самим лосом, з тисамим розкладом о
годову п'ятра. Надзірна Рада.
1642 1-2

Ширіть наш часопис!